

[Martin.]

for os, kan vi ikke bøde derpå ved at lægge vadesten ud, sådan at nogle kan slippe tørskoet over sumpen, hvis de vil nøjes med en lille rente af deres penge. Dette forslag kan skade, og jeg har allerede set, at det har gjort skade, fordi det kan fremkalde et forkert indtryk af den økonomiske politik og den økonomiske udvikling.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard er jo i vide kredse anset for en kyndig økonom — når jeg siger i vide kredse, mener jeg altså dermed også uden for hans eget parti — men når han nu fremkommer med et sådant forslag, kan det opfattes sådan, at han tror på, at inflationen vil være evig og evindelig, og at der kun kan sættes nogle hæfteplastre på de sår, som inflationen slår. Det gør skade, det svækker troen på pengevæsenet, det svækker til en vis grad også troen på det demokratiske statsstyre. Det er statsstyrets opgave at holde økonomien sund og undgå eller beherske inflationen, ikke at etablere nødudgange. Det er jo lige på grænsen af, hvad en stat kan være bekendt, dette, at man laver inflation og så siger til nogle: ja, hvis I vil låne os penge til en lav rente, skal I blive skånet for inflationens værste virkninger.

Lovforslaget tilsigter altså at fremme opsparingen. Jeg tror, at staten kan gøre meget lidt for at fremme opsparingen, men derimod vil jeg ikke bestride, at den kan gøre en hel del for at skade eller hindre opsparingslysten — jeg benægter ikke kendsgerninger. Det vigtigste er at drage omsorg for, at den opsparing, som finder sted, og som jo i hvert fald ikke kan kaldes overdreven rigelig, bliver investeret på den rette måde, at den bliver investeret således, at den øger produktionen, øger nationens velstand, nationens bæreevne over for de byrder, den skal bære. Det, det gælder om, er at standse inflationen ved, at produktionen holder trit med pengeindtægternes vækst.

Nu foreslog den ærede ordfører for socialdemokratiet, at forslaget skulle gå i udvalg. Vi vil selvfølgelig meget nødig være mindre liberale end socialdemokratiets ordfører, men skulle vi give et godt råd, ville det være, at forslagsstillerne tog dette lovforslag tilbage og kom med det igen i den større sammenhæng, i den større helhed, vi venter fra dem.

Poul Møller: Idet jeg går ud fra, at forslagsstillerne ikke efterkommer den henstilling, de lige har fået, vil jeg gøre nogle bemærkninger på mit partis vegne om det foreliggende forslag og det problem, der ligger bag det.

Problemet i sig selv er jo gammelt for ethvert statsstyre; det har i tidens løb beskæftiget mangfoldige, både kyndige og ukyndige. I lande, hvor inflationen er blevet stærk, hvor den er blevet kraftig, har der til alle tider været en tendens til på en eller anden måde at styrke den opsparing, der mindskes som følge af forventningen om stadig faldende købekraft for mønten. Den stat, der har måttet give op i sin inflationsbekæmpelse, har ved midler af den ene eller den anden karakter forsøgt enten at stimulere opsparingen eller skaffe sig midler til sine egne formål ad denne vej; hyppigst har formålet vel været både det ene og det andet. Vi husker således under den store tyske inflation i 1920'erne, hvorledes man dér arbejdede med de såkaldte Roggen-obligationer, altså obligationer, der var udstedt ikke med guld Klausul, hvad man ikke kunne i Tyskland, men med en rug Klausul, således at de skulle indfries efter rugprisen; men staten opdagede snart, at den så gennem subsidieordninger og alt muligt andet måtte prøve på at gøre alt for netop at holde denne pris nede, for at den ikke skulle få så stor en byrde, som den ellers ville få.

Herhjemme har udviklingen jo, desværre må vi sige, i årene efter den anden verdenskrig mere og mere aktualiseret det problem, som er rejst med fremsættelsen af dette lovforslag, et problem, som vi også har drøftet i det høje ting i adskillige andre forbindelser. Inflationen afspejler sig jo ganske tydeligt i de meget lave obligationskurser, eller sagt på en anden måde: i den meget høje obligationsrente, som dybest set er udtryk for en forventning om møntenhedens faldende værdi. Denne inflation afspejler sig også i stigende aktiekurser, hvilket er udtryk for efterspørgsel efter værdier, som man regner med er mere sikre, mere smidige, værdier, som ikke følger den almindelige møntforringelse.

Jeg skal i øvrigt henvise tingets medlemmer til den betænkning, som den højtærede finansminister og den ærede ordfører